

НАРОДНИ СТУДЕНТ

ГОДИНА XVIII НЕДЕЉНИ ЛИСТ БЕОГРАДСКИХ СТУДЕНАТА 23-ХП-1953 Бр. 27

ПОЗДРАВЉАМО ТЕ АРМИЈО



МАРШАЛ ТИТО И ГЕНЕРАЛ-ПУКОВНИЦИ ИВАН ГОШЌАК И КОСТА НАЂ НА ВЕЛИКИМ ЈЕСЕЊИМ МАНЕВРИМА

и честитамо дан када си изникла као набујали бунт народни, постала штит нашег гла, оружје наших тежњи. Честитамо Ти дан којом су рођене наше битке најпоносније, највеће. Честитамо ти те битке и победу.

Ти си наша сигурност данашњице и жива граница нашег социјалистичког дана.

За нас студенте ти си била или наши први животни испит који је каллио, или неш бити последњи испит пред живот.

Срећни смо што поздрав теби значи поздрав нашег народа, нашеј Револуцији, нашем животу.

Поздрављамо те Армијо која својим присуством значајно наш мир и којој је тај мир први задатак, али слобода највећи.

И зато те и овога пута поздрављамо оним чиме излазимо на улице кад год нам се запрети силом, а са којима бисмо изашли на бојиште:

„Ако затреба, сви смо Армија!“

Настава грађевинске технике распарчана на СЕДАМДЕСЕТ ПРЕДМЕТА РЕФОРМА ЈЕ НЕМИНОВНА

Изнећемо неке податке који могу донекле дати слику стања наше наставе.

У току 1945, 1946 и 1947 године уписано је на наш факултет 1796 студената. Од тог броја апсолвирало је 659, а дипломирао 264 студента или 14,7% од уписаних. Просечно је сваки од оних који су дипломирали бора вио на факултету шест година и један месец. Природно је да су раније дипломирали бољи студенти. Ако се претпостави да ће осталих 395 апсолвираних дипломирали просечно за годину дана, што је заиста оптимистичка процена, тада просечно време задржавања на факултету износи седам година и шест месеци.

Генерација уписана 1948 године није узета у обзир јер из ње ниједан студент до данас није дипломирао, а редован рок за дипломирање је био јуни ове године.

Са млађим генерацијама не стоји боље. Данас на III, IV и V години има 356 студената. Од тог броја има само 69 студената, или 18,9% који су редовно могли уписивати семестре, а и они имају доста заосталих испита. Остали студенти су понављали једну или више година.

Јасно је да у основи овако катастрофалних резултата лежи нерад и неспособност студената. Кад просечан студент, а то значи добра већина студената, није у стању да одговори захтевима наставе — с том наставом нешто није у реду.

Већ се понегде чује међу наставницима и у јавности како је за студенте сада постало модерно да траже реформу наставе, да нападају наставнике и организују бојкоте. Иако ову не баш мудру тврдњу не треба ни побијати, ипак није згорег да кажемо да студенти Грађевинског факултета воде борбу на овом пољу већ две године. Данас смо на кулминацији те борбе.

Предавања и вежбе изnose просечно на свим годинама 40 часова недељно. Пројекти које би требало да радимо на вежбама су толико обимни да траже два до пет а негде чак и десет пута више времена него што је предвиђено за вежбе. Тако студенти на хидротехничком отсеку за две и по године треба да ураде 23 пројекта за чију из

наставник труди да уношењем мноштва детаља материју прошири да личи на неки предмет. Све се то чини са образложењем „биће вам то све потребно кад постанете инжењери“, а да се нико озбиљније не запита може ли то све стати у оквир студија од пет година.

Ми студенти се гушимо у тој мешавини потребног и непотребног (за студенте) градива. Ми осећамо да тај енорман квантитет материјала онемогућава да дође до већег изражаја квалитета студија и инжењера које наша школа даје. Постоји раширено мишљење да наш факултет ствара добре инжењере, мерено нашим па и европским мерилом. Ово је вероватно тачно и то нас студенте и те како радује. Али ми се питамо зар се тај квалитет може постићи само са просечно седм и по година студирања. Ми смо уверени да се овај квалитет може одржати па и побољшати и у оквиру студирања од пет година, ако се настава оријентише да нас учи ономе шта је основно — да мислимо као грађевински инжењери.

А то се може постићи ослобађањем од великог баласта детаља које ми морамо да учимо за испите да би их заборавили још пре завршетка студија.

(Наставак на трећој страни)

Турска студентска делегација у Југославији

Да се више упознамо

Госте је примио п. претседник Савезног извршног већа друг Моша Пијаде

Пре неколико дана у нашу земљу стигла је делегација турске студентске федерације. На челу делегације од 11 чланова налази се претседник Федерације господин Челикан.

За време дводневног боравка у Београду, турски гости и



СА ПРИЈЕМА ТУРСКЕ ДЕЛЕГАЦИЈЕ КОД РЕКТОРА УНИВЕРЗИТЕТА

мали су прилике да посете низ знаменитости нашег главног града и упознају се са разним странама живота у Југославији.

У част турске делегације студентско културно-уметничко друштво „Бранко Крсмановић“ приредило је у Студентском клубу другарско вече.

Том приликом фолклорна секција и соло певачи извели су краћи програм, а затим су на општи захтев присутних два турска пријатеља отпевали једну турску песму, чија нам је

мелодија добро позната („Прне очи цуро имаш, жалиш ли их ти...“).

Идућег дана Турке је примио потпретседник Савезног извршног већа друг Моша Пијаде, а потом су посетили фабрику тешких машина „Латлика“ „Иво Лола Рибар“ у Желез-

нику. У дужем разговору са претседницима Радничког савета синдикалне и омладинске организације и директором фабрике, гости су се упознали са системом радничког травања и социјалном заштитом трудбеника.

Увече су у новинарском клубу ЦК Народне омладине Југославије и Централни одбор Савеза студената приредили пријем коме су поред чланова турске делегације присуство-

(Наставак на другој страни)

Армији...

Данас ујутру, као и пре једанаест година у малом босанском граду Рудом, постројиће се I пролетерска бригада да чује наредбу свога Врховног команданта. И сада је децембарско јутро. Мраз штима образе, а северач пробија кроз шињел и блузу до костију.

Иста је бригада и иста љубав војника према домовини. Редови су чврсти и јединствени. Само су сад у бригади нови људи — смена.

Шињели нови и топли, на рукама рукавице, а на ранцу шлем. Челичне пушчане цеве посматране из даљине беласају се кроз јутарњу маглу и терају човека да и нехотице уздрхти и осети у себи понос што је та војска његова, што је и он син ове земље, брат и друг тих војника непотчињених у строју, па несвесан својих покрета и сам стаје и неће да се покрене јер осећа да је сведок нечега величанственог лепог, светог и стварног — сведок снаге какву овим људима даје свети позив — одбрана отаџбине.

Друг Тито је пољубио заставу коју је предао бригади десет година раније.

Сада је од дима и барута потамнела, крљу пролетера по-

(Наставак на трећој страни)

НИШТА ОДРЕЂЕНО Ванредна конференција на Новом Београду

Одмах у почетку можемо рећи да је атмосфера у којој се одвијала ова ванредна конференција студената Новог Београда, била врло наелектризована. Протести су избијали спонтано као експлозије, али се зато у излагању једне другарице могла назрети извесна доза неодговорног фразирања која се не може поздравити у студентским дискусијама.

Управник саобраћајне службе ГСП-а друг Зимовић изнео је — мало преопсежно — тешко стање у коме се налази Градски саобраћај Београда, па чврсто ударио своју поенту на одлуку да се неограничени број возњи приликом претстојеће тарифне реформе мора укинути.

Засада су све верзије још у разматрању — рекао је он — али може се већ отприлике рећи да ће за студенте бити установљене две или три врсте месечних карата са различитим ценама према броју возњи.

Карта за две возње дневно коштаће отприлике колико данашња за „Једну линију“, а карта за четири возње, нешто више него данашња за „Све линије“.

Но то није ништа дефинитивно. И боље да се о томе још не пише. (Ми ипак доносимо ове податке нашим читаоцима као информацију, утолико пре што још нигде нису објављени).

Претставник ГСП-а је на крају обећао да ће после Нове године на линији 36, за Студентски град саобраћати редовно девет кола (двоструко више него данас).

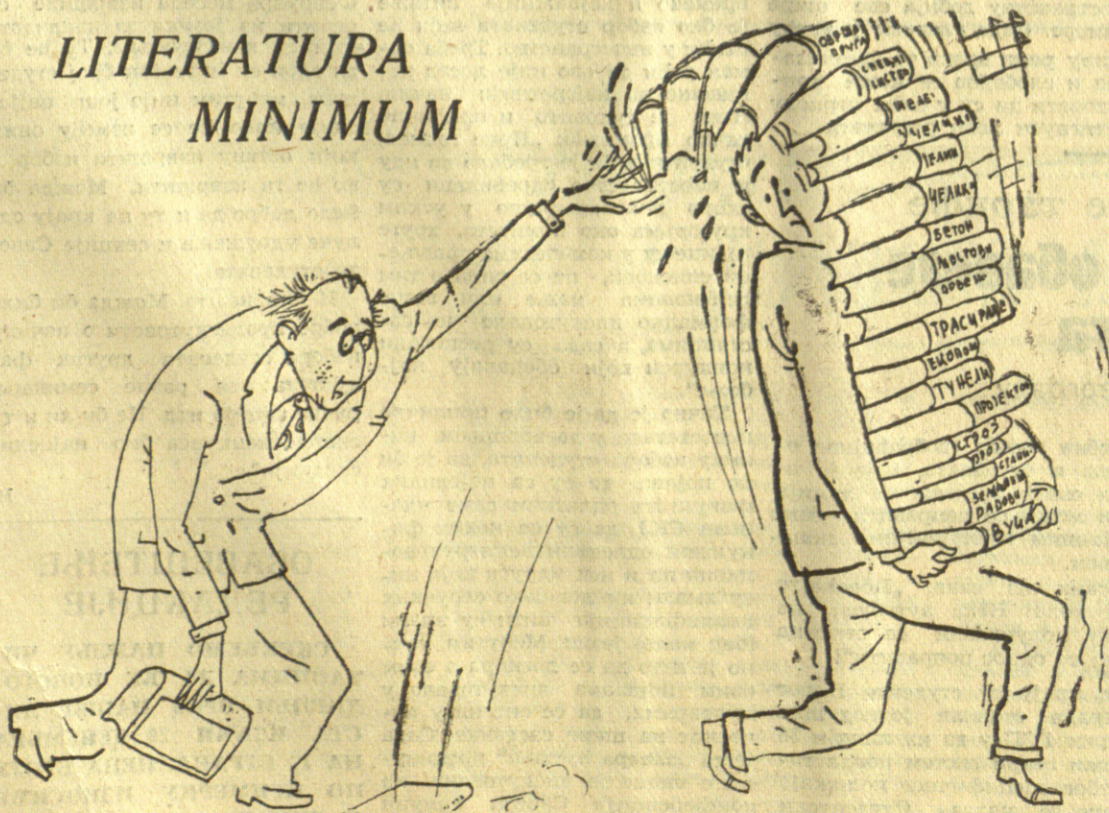
Студенти који су узели учешће у дискусији, енергично су

(Наставак на другој страни)

У ОВОМ БРОЈУ:

- АРМИЈИ (илустрована репортажа)
- * СЕДАМДЕСЕТ ПРЕДМЕТА
- * ПОСЕТА ТУРСКЕ ДЕЛЕГАЦИЈЕ
- * НИШТА ОДРЕЂЕНО (ванредна скупштина о намеравањима измена у саобраћају)
- * МУДРОВАЊЕ У ЗАМКУ СЕН МАРТИН
- * ШТА ЈЕ ИАЕСТЕ
- * КРОЗ СТРАНУ СТУДЕНТСКУ ШТАМПУ
- * КО ЋЕ ЗАМЕНИТИ СТАРЕ ПРОФЕСОРЕ
- * РАЗГОВОР СА В. НАНОВИЋЕМ
- * ПРИПОВЕТКА
- * ФИЛМ
- * КЊИЖЕВНИ ЧЕТВРТАК
- * СПОРТ

LITERATURA MINIMUM



ПРОФЕСОР: КУДА ЖУРИШ, ИМА ЈОШ ПЕТ КЊИГА

Посета турске студентске делегације

(Наставак са прве стране)

вали председник и секретар ЦК НОЈ другови Милијан Небрић и Милојко Дрвољвић, председник и секретар ЦО ССЈ другови Мика Трипало и Миша Николић, затим секретар турске амбасале у Београду, већи број чланова Градског комитета Народне омладине Београда и Универзитетског одбора Савеза студената као и други гости. Турски студенти су увече у Народном позоришту слушали оперу „Кармен“.

Турске је посебно интересовао живот и рад наших студената. Они су посетили одмаралиште „Радојка Лазић“ на Авали, Студентску поликлиннику, друштвени клуб ТВШ-а, неколико кабинета на Природно-математичком факултету, а били су примљени и код ректора Универзитета др. Вукчића Мишовића.

У петак поподне турска делегација у пратњи председника Централног одбора Савеза студената Југославије друга Мике Трипала отпутовала је авионом у Загреб, одакле ће после краћег боравка поћи за Зеницу и Сарајево да би се поново вратила у Београд, где ће се са нашим представницима водити разговори о неким конкретним питањима сарадње студената три балканске земље, као балкански фестивал, балканска турнеја итд.

Ова посета турске делегације изумњиво представља знатан корак ка успешнијој сарадњи турске студентске федерације и Савеза студената Југославије, али нам показује и на једну другу важну ствар. Ради се о овоме. Наш уредник који се налазио у пратњи ове делегације стекао је утисак да турски пријатељи мало знају о нама, да нису раније информисани о најосновнијим елементима новог Ујугославији. Зато мислимо да би шира међусобна размена информација штампе и чешће посете и размене студената знатно допринеле да више знамо једни о другима, а то би опет са своје стране омогућило још чвршћу и плоднију сарадњу чија су гаранција и савезнички односи трију балканских земаља.

В. МИЋОВИЋ

Крашке вести

МИЛАДИН ШАКИЋ ОТПУТОВАО У ЛУКСЕМБУРГ

Представник Савеза студената Југославије друг Миладин Шакић отпутовао је на саставак Извршног одбора Међународне студентске спортске федерације који се одржава у Луксембургу.

Југословенски делегат Шакић предложио је да зимске студентске спортске игре идуће године одрже у Југославији.

ЈУГОСЛОВЕНСКА СТУДЕНТСКА ДЕЛЕГАЦИЈА ОДЛАЗИ У СОЛУН

Овак дана отпутоваће за Солун делегација СС Југославије која ће присуствовати саставку представника студентских организација Турске, Грчке и Југославије.

Југословенску делегацију сачињавају другови Миша Николић и Перо Ивачић.

На саставку у Солуну представници студената три балканске земље разговараће о организацији балканског фестивала и другим питањима међусобне сарадње.

М.

Код доношења нове саобраћајне тарифе Не смеју се пренебрећи обавезе и потребе студената

Ванредна конференција на Новом Београду

(Наставак са прве стране)

захтевали да се саобраћајни проблем Студентског града третира одвојено и засебно, од склопа београдског саобраћаја.

„Ми се налазимо у потпуној зависности од превозних средстава, због велике удаљености, и не можемо дозволити да нам се новом тарифом ограничава слушање предавања и нормална исхрана, јер смо већином претплаћени на ресторан у Студентском граду, па се морамо вратити у подне на ручак, а поподне нарат у Београд на вежбе.“

— Стручни квалитет наших студија зависи од исхода ових

тарифних мера.

— Свако повишење саобраћајне тарифе, значило би снижење животног стандарда студената. То је врло лако доказати ако се сума за месечну карту одузме од суме дечјег додатка.

— Ако нам поспуште карте, ми ћемо се довијати на други начин... Ми морамо посматрати цене Градског саобраћаја кроз своје џепове.

— За сваку је осуду, да се по јединачни случајеви некаквог „такмичења у возању“ уопштавају и приписују свим студентима Београда.

— Посебно место заузима ме-

Утисци са семинара у Аустрији

МУДРОВАЊЕ У ЗАМКУ СЕНТ МАРТИН

Тамо, где Алпе прелазе у Панонску Низију на малом брдашћу, у непосредној близини Граца уздиже се замак кога су, бар како тврде на плочници на улазу, четири пута палиле разне војске. Сад би се могло рећи да је то хотел или санаторијум. Кад сам стигао већ се била уселила једна нова бело-црно-жута група људи која ће расправљати о ствари које су далеко прелазиле оквире земље којој замак припада.

Води се завршна дебата о слободи образовања. Референти износили стање у појединим земаљама-учесницима семинара. Први је добио реч Пјер са Мадгаскара.

— Ми немамо шта да бирамо: да ли хоћемо да се васпитавамо у овоме или ономе духу, јер који сународници немају опште школе на свом матерњем језику а француске школе примају само ограничени број.

Дебата је после овога скренула на сасвим други колосек. Расправ

ФРАНКОВЕ МИСЛИ

Дебата о слободи исповедања различитих вера. Почини овај пут Египћани. Кажу: да до доласка Нагиба на власт тога у Египту није било. Нагиб међу својим првим мерама које је спровео увео је равноправност свих религија. И једног дана он се појавио као обични посетилац у јеврејској синагоги. Неколико пута интересује га питање у Шпанији. Шпањолоц Хо

се збуњено одговара да код њих има само католика а протестантске цркве и не постоје. Католичка вера је државна религија и верска настава дозвољена је само у католичком духу. Хосе је брзо завршио своја излагања. И касније често је ћутао кад се дебатирало о било каквим слободама. На једно директно питање које му је упutio професор Тасони шта он мисли о демократији у Шпанији он је сво ово одговорио: — Шпански селах не интересује се политиком. Он мисли само на своју кућу и на своју земљу. Ако би му је и дали он је не би знао употребити. То би за њега пре био терет него корист. Власт се њега не тиче.

ПОЛИТИЧКИ ДУЕЛ

На семинару била је једна чудна тема „Религија као средство за боље разумевање међу народима.“



ЗАМАК У КОМЕ ЈЕ ОДРЖАН СЕМИНАР

Уводно предавање држао је првак-презвитеријански пастор. После његовог предавања које је било врло апстрактно прешло се на уобичајену дебат. Његов, за наше појмове, земљак првак Шобо из Нигерије, студент права тражи пример из садашњости или из прошлости. За реч се јавила девојка из Данске-„квекерка“ и каже да је њена организација послала у Русију 1940 године једну делегацију у циљу упознавања обичаја и смањена затегнутости. Шобо-у то није довољно, тражи још примера и уопшт поставља девојци питање да ли је та делегација постигла какав успех. Девојка ћути а износи се велики број примера који говоре обрнуто. Дискусија скреће опет на реализацију базе. Шобо поставља друго питање предавачу. Желео би да зна какав је став протестантских домородачких цркава према отпору против колонијализма. Пре

давач не даје никакав конкретан одговор. И после питања да ли му је познато да су хришћанске домородачке цркве потпомагале отпор био је присиљен да одговори кратко: не.

СУКОБИ ОКО МАРКСИЗМА

За дебат у прилогу револуционарних теорија напретку човечанства припремали смо се да изнесемо наша искуства у примени марксизма у пракси. Дебата је прилично ватрено почела. Један Италијан, изјављујући да као либерал ишкано не може да схвати напредак без приватне иницијативе: „Није истина да сваки капиталиста плаћа радника“. Ово је довело до експлозије. Француз Пол објашњава му надувачко и нацирочно Марксову теорију вишка вредности. Његов земљак Енго говори му опет да целокупни развитак друштва води социјализму; Индонезијанца Ваја, да је немогуће да земље Југоисточне Азије које претстављају неразвијену територију света узму либералистичку припадност као систем, јер то би значило колонијализам у другом облику. Египћанин додаје да су само социјалисти у стању да пруже апарат и систем који ће се бринути о потребама народа и подићи земљу у брзом темпу и створити благостање. Египћани добро знају шта значи корумпирани апарат у земљи.

Ми Југословени никако нисмо могли да дођемо до речи и таман се спремамо да кажемо своје мишљење кад наш предговорник изложи став који је врло сличан нашем. Најзад, на крају кад су се сви испрчили ми смо добили могућност да на овој последњој теми на семинару дајемо завршну реч. Иако нам је престало света двадесет минута до краја дебате ми смо говорили преко пола сата, о нашој револуцији, планској привреди, радничким саветима. За вршили смо тиме да и код нас постоји иницијатива поједнаца и колектива за напредак целе заједнице.

Вероватно да католички свештеник који је управљао овим замком није ни сањао какав ће се дебат водити у овој тако рећи његовој кући. Док се он у једном крају мирно одмарао докле се у другом крају мудровало о томе да ли је марксизам религија или не, да ли има краја и почетка света или не, да ли је Аристотелова формална логика једна или има још која.

С. П.

Међународне студентске организације ШТА ЈЕ ИАЕСТЕ?

Међународна организација за размену студената за техничку праксу (ИАЕСТЕ) основана је 1948 године. У њој је учлањено 14 европских земаља, затим Канада, Израел и САД, а има изгледа да јој у скорој будућности приступе неке азиске земље. Југославија јој је приступила пре две године, што је одобрио Први конгрес Савеза студената Југославије на своме заседању у Загребу марта 1952 године.

Према статуту ова организација је чисто стручног карактера и задатак јој је „размена студената, институција за више образовање који желе да добију техничко искуство у иностранству у најширем смислу а у вези са њиховим студијама“. Оваква пракса у већини случајева користи студенту, јер се упознаје са организацијом рада и технолошким процесом предузећа и пружа му могућност да у саврши своје знање и употпуни практично искуство. Све је ово од користи и за будуће предузеће у коме ће студент радити по завршетку студија.

Сваке године у јануару одржава се годишња конференција организације у седишту одбора једне од земаља чланица. Тако ће се следећа конференција одржати у Штокхолму и за њу је већ делегиран и представник Југословенског одбора. Ту се поред искуства о раду претходне године врши и размена понуда за обављање праксе у наредној години. Два месеца пре почетка одржавања конференције. Национални одбори ИАЕСТЕ међусобно измењују оквирне планове за размену који обухватају број и врсту тражених места, а на основу жеља самих студената и осталих обостраних могућности.

Размена се стално повећала, тако да је 1948 године износила 920, а 1953 године 3783 студенаца и изгледа, према тенденцијама последњих година да ће ускоро достићи један плафон око кога ће да осцилира. У сталном је порасту и број школа и факултета, струка итд., што се види из следеће табеле:

Година	Учествује школа и факултета	Број земаља	Број струка
1949	73	10	19
1953	241	17	27

Такође је све већи и број индустријских предузећа свих градова, пољопривредних добара и експлоатација шума, огледних станица, лабораторија за хемију и физику, института разних врста, хидро и термоенергетских система, грађевинских предузећа, рудника угља и металних руда и топионица итд. који учествују у размени и својом помоћи, без које се опстанак ове праксе не би могао ни замислити, омогућују све шире и успешнију размену.

Разне државне установе потпомажу и олакшавају ову студентску размену. (Материјална помоћ, бесплатне визе, попуст на железницама и бродовима, социјално осигурање у случају несреће на раду итд.)

С. ПОПОВИЋ

Демократичнији начин

Избор за иностранство путем конкурса

Захваљујући ИАЕСТЕ-у стручна пракса студената технике у иностранству добија све шире размере. Сада улазимо у трећу годину рада преко те организације и слободно се може констатовати да су у овом периоду постигнути лепа резултати.

Међутим, од самог почетка размине најделикатније, а истовремено и најважније питање је био избор студената који ће отићи у иностранство. Треба одмах рећи да ово није досад решавано на најсретнији начин. Неко је духовито и прилично тачно приметно: „Прве године, студенти који је требало да иду у иностранство одређивани су скоро конспиративно у уским круговима око комитета, друге године су у комитетима прављења спискови, па се онда о тим списковима мање или више формално дискутовало на саставцима, а сада су расписани конкурси који обухватају најбоље“.

Тачно је да је било прилично недостатака у досадашњем начину избора студената, да је било појава да су са појединих факултета одлазили само чланови СКЈ, да су са неких факултета одлазили неки руководиоци па и неки идруги који нису имали ни довољно стручних квалификација нити су знали (бар мало) језик. Међутим, тачно је и то да се доскора о свим овим појавама дискутовало у кулоарима, да се оне нису износиле на шире састанке. Сада је та „завера ћутања“ прекинута, о овоме је дискутовано на конференцији Савеза комуниста Универзитета, па и другде. Расписани су конкурси. На

њима могу да учествују сви студенти који за то имају услова. Фебруара месеца извршиће се испити из језика за кандидате који су конкурисали. Ту ће бити одбијен извесан број студената, међутим није још најјасније како ће се између оних који остану извршити избор и ко ће га извршити. Можда би било добро да и ту на крају одлуче удружења и секције Савеза студената.

И још нешто. Можда би било добро продискутовати о начину избора студената других факултета за разне семинаре, радне акције итд. Не би ли и ту систем конкурса био најцелисходнији?

Н.

ОБАВЕШТЕЊЕ РЕДАКЦИЈЕ

СКРЕЂЕМО ПАЖЉУ ЧИТАОЦИМА ДА ЋЕ НОВОГОДИШЊИ БРОЈ НАШЕГ ЛИСТА ИЗАЊИ 29 ДЕЦЕМБРА НА 12 СТРАНА. ЦЕНА БРОЈУ ПО ПРИМЕРКУ ИЗНОСИЋЕ 10 ДИНАРА.

РЕДАКЦИЈА

Кроз страну студентску штампу

ateneo

QUADRIMESTRALE DEGLI UNIVERSITARI TORINESE

1. децембар Торино

У рубрици Универзитетски поема грач између осталог пише:

— Ево ме. Пошто ме је цела редакција натерала на рад, морам победити своју традиционалну лењост и сести за писању машини, да бих вас обавестио о последњим пријатним догађајима, на макар и увредливи невоља. То чиним толико да бих се мало вежбао у писању, на шта дакле треба скренути пажњу? На ове кржаве дана. Ако почнемо са иностранством морамо да се сетимо

ПРОЛИВАЊА КРВИ У ЛАТИНСКОМ КВАРТУ

Јер је био убијен један са Универзитета од особе која му је била више него колегијанца, која се сада налази иза решетака и одговара за злочин. Крв у Француској, крв у Италији и то баш у Институту анатомског, нашега града, где

УЗ ЗВУК ФЛАША

по главама-среле су се групе старих студената... Флаше и голубради бруцоши, који су долазили у школу са торбама пуних флаша, не да би се играли у церемонијалним баханалјама, већ да би се одупрли сада већ чувеним таласима гомиле који их чекају при излазу. Изгледа да се по изласку са часова заподело жестоко пеничање флашама. Настало је разбијање глава, урликање попут сирена, брза интервенција месних хирурга који се прилично узбуђује, јер требало је прећи из теорије у праксу“.

Japanese news service

„Студентски колеџ Сук Муниг, сада се састоји само од четири колибе, од дрвета и хартије које се налазе на густо насељеној падини у Фузану. Некада је то била лепа школа са импозитивним каменним зградама, подигнутим на сопственом терену од 2600 акара. Али рат који је почео пре три године, све је то изменио. Да би се дошло до колеџа иде се од последње или аутобуске станице низ једну небопчану улицу, дуж које се са обе стране протежу канали. Нешто даље је мали поток где доминају перу халине. Човек несигурно корача преко камења које претставља неке врсте природни мост, пре свега на један брежуљак на коме једна свеже обојена табла објављује да је ту студентски колеџ Сук Муниг. Та се даљина само по величини разликује од безброј других склопшта која окружувају поток и протежу се по целом таласастом земљишту у Фузану и иза њега. Ови „тракобани“ су преживели једног милиона бегунаца у Фузану, а Сук Муниг има још и ту срећу да се преко пута њега налази један мали парк који окружује један резервоар за воду. Тиме је бар опасност од пожара смањена.“

Студенти Сук Мунига су 400 младих Корејана од 18—22 године. Оне свршавају курсеве домаћинства по литичке економије, фармације, књижевности (енглеске и корејске) и уметности, а управа колеџа планира да од њега што пре створи универзитет. Предавања се држе у колибама, а библиотека је врло тескоба. Ни у једној просторији не може да се ложи.

Но, упркос свих ових тешкоћа, студентске колеџа Сук Муниг храбро продужавају свој део опште борбе за знање и успевају при томе и да се смеше“.

Student Mirror

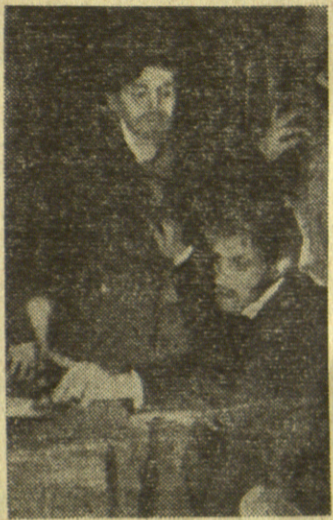
„Шведски студентски савези 34. хтевају повећање износа стипендија са 940.000 круна на 1.869.000 круна. Сада је износ стипендија које држава сваке године даје једна довољан да омогући да два до три процента ново уписаних студената добију стипендију од државе. Студентски савези сматрају да стипендије треба да добију не само изразито обдарени студенти, већ и просечни ако из економских разлога не могу сами да створе потребна средства за студирање.“

„У вези са овогодишњим студентским фестивалом Британског студентског савеза треба да се организује и такмичење студентске штампе. Прву награду добиће онај студентски часопис, који недовољно веће судија прогласи за најбољи. При томе се неће оцењивати садржај, стил и дотеривање, већ ће се узети у обзир и број издања, распрострањеност међу студентима и висина субвенција. Планира се да се овако такмичење уведе сваке године.“

Са студентским Галеријом БЕОГРАДСКО ДРАМСКО: Злочин и казна

Све је код Достојевског до те мере коментисано, не друштвено, материјално или политички већ искључиво психолошки компликовано да сви остали мотиви само доприносе и служе као илустрација психолошких катастрофа и суптилних комплекса његових јунака. Раскољников до краја је био и сам Достојевски, и поред сиротиње у којој живи, и поред друштвених конфликта у којој је захваљујући својој положају сигурно долазио, бави се искључиво питањем свог личног, људског поноса и достојанства. Да би себи доказао да је човек, рекао велики човек, који слободно располаже не само својим размишљањима него и делима, Раскољников ће постојати убица, узрешан у свом поносу, болно речено у психолошком комплексу свог поноса, поражен у ономе што је био он сам, Раскољников постаје нека врста мезохисте, он неодољиво жели мучење и казну.

А шта је Раскољников Љубе Тадића? Неоспорно много од основне концепције, или, све у границама концепције Миље Дедића. Дедићев Раскољников је фантаста, човек који себе неоправдано сматра за Наполеона и, будући да ни Наполеон не би урадио ништа без новаца, Раскољников се решава на убиство из користољубља. С друге стране Дедићев Раскољников, Мармеладов, Соња доследно су изражени у конфликту као понижени према онима који поштују. Али уколико би слаботи драматизације могле да доведу у питање стављање Достојевског на репертоар Београдског драмског позоришта, покушај младог глумачког колектива, покушај интерпретирања Достојевског може да буде поздрављен само са симпатијама.



ЉУБА ТАДИЋ У УЛОЗИ РАСКОЉНИКОВА

Али не само из ових разлога који би могли да буду схваћени као сентиментални. Претстави Достојевског се, по мом дубоком уверењу, неоправдано инсинуирају дилтантство и уметничка незрелост колектива који учествује. Висока, испуњена, у дугачку жуту косу обрваса фигура, ванредно пронађена маска отупелости од бола и унутрашњих раздирања, говор немелодичан, искриван, са неприродном интонацијом — Љуба Тадић као Раскољников је једна од личности којој ће публика позоришта на Првом крсту најтеже носити у сећању. Истина, Тадић још није завршена глумачка физиономија. На моменте фрпантно уверљив, потресан, тако да заједно са Достојевским нагони публику да се осећа као код зубара, Тадић претераним гестом, сувине гласном интонацијом или само за секунду неприкладном маском сам руши илузију коју је веома вешто, брижљиво и упорно до тог тренутка градио.

Када би био обичај да се на крају ове врсте написа даје општа оцена рекло би се да је претстава „Злочин и казна“ исто толико крабар колико и успео покушај уколико се ова односи на глумачки ансамбл. Веома велики број епизодних улога (тако би безиламо могле да се третирају све сем Раскољникова) захтевале су учествовање великог броја глумача, захваљујући чему ова претстава доказује симпатичне квалитете ансамбла: читава плејада младих, талентованих ико још неизграбених уметника.

И на крају, није ли баш младост та која увек покушава најтеже? — Није ли то корисно? — и — Није ли то симпатично? Слободан СЕЛЕНИЋ

ПРИЛОГ ДИСКУСИЈИ О МОРАЛУ

У комунизму неће бити морала

морал је класна категорија

Вице као повод, а мање као чиниоци, искористићемо ову вест из једне старе „Политике“: „Ниш 5 априла, због слабе оцене из веронауке убио се ученик VI разреда гимназије...“

Један од могућих узрока смрти сина угледног трговца је и грижа савести. Када би због ове акције против себе, лепо васпитаног малог буржуја сматрали моралном наказом били би у праву само са нашег становишта која је би ипак дозволило да се самоубица сматра у његовим релацијама тј. за његово друштво високоморалном особом са развијеном свешћу о својим обавезама према друштву и угледу породице.

Морална свест као форма човеке свести о односу према другим људима, односно према друштву, категорија је настала у класном

друштву, јер претпоставља увек потискивање својих интереса пред интересима друштва као заједничким интересима. Она се тако јавља као рационализација најцелиходнијих поступака у постојећој друштвеној ситуацији.

У друштву у коме нису господари односа интересе заједнице људи интимно осећају као непријатељске својима. Савест као заступник друштвених интереса у човековој свести по маже човеку да се одрекне својих природних захтева на жељу ближњег и на храну кад не ма новаца да је купи.

Реченица (у којој је последња реч изговорена високо цис): шта! ви тврдите да у комунизму неће бити морала! одговара згражању приликом читања Ђи ласових недељних написа: шта! он каже да у комунизму неће

бити демократије, и израз је неспособности да се изађе из терминологије владајуће у друштву из кога смо дефинитивно и стварно почели да излазимо пре три године.

Претпоставка да личност ни у комунизму неће моћи без морала, огољена, показује да носи у себи уверење да је човек по природи својој асоцијалан и индивидуалан у смислу с е б и ч а н и не може да живи природно у друштву, без морала, а да не криши интересе других људи“.

Док је човек по природи својој социјалан и индивидуалан у смислу различит“.

Неки другови кажу да ће се у комунизму морал преселити „у човека“ и да ће овај сам морално оцењивати своје поступке. Том тврђом пренебрегава се да је морал, односно савест и данас „у човеку“.

Ако критеријум добра и зла друштвени развитак препусти природној слободној личности, морал се укида. Није ли „природа“ морала баш у томе да је индивидуална и стога често антииндивидуална установа?

Једину употребу термина морал на коју могу да пристанем везају за слободниг човека, објаснићу аналогном са термином за појаву која реално ослобађа човека и условљава његово психолошко ослобођење. У радничком самоуправљању први пут се појављује друштвена својина као нов квалитет, не као фраза из совјетског устава. Она се још зове својина, јер мора некако да се зове, она је својина у релацији према постојећим облицима својине иако је уствари појава која је негативна својина. Тако је и са моралом новог човека. Он је морал само у релацији са старим моралом, а уствари је негативна морала (који је само одраз реалног отуђења човека у суперструктури) и афирмација природног човека.

У којим односима, у крајњој линији, људи задиру у интересе једин других и које односе, у крајњој линији, штити морал сам својинских? И око жене сукобљавају се само ако је желе против њене воље или само за себе, а то је својински, а не људски однос. Морам увек имати на уму да ослобађање човека од његовских односа изазива и субјективно ослобођење од сопствене нечовечности.

Савремена психологија третира човека као социјални организам.

Д. МАКАВЕЈЕВ

Поетско Поодне на позоришној академији

Од пет до седам позорије, првог четвртка, у малој сали Позоришне академије слушају својој песничку реч људи са „даска које је значе свет“.

Нажалост, и поред извесних квалитетних достигнућа њихове поезије, рецензент се мора хватати за главу при квалификацији, због броја прочитаних стихова, јер је сваки учесник имао пред собом неиздану збирку из које је откидао љубице. А они су били бројни. Ипак када би био пригушен де конкретне подигне два прста и гласом, изговором бих из прве три имена: Арса Јовановић, Градмир Мирковић, Раде Павелкић...

На изглед примитивна речитативност Арсе Јовановића садржи корените сокоче једне здраве поезије која је искључила из наше средине. Његова песничка жича успоставља вештом игром речи, задовољава чула и испуњава поетске захтеве.

Градмир Мирковић је дао десетину стихова, интересантног песничког захвата. Чини ми се, да се са тим песмама пребацио на други колосек поетског изражаја судећи по раније објављеним реловима. Тај колосек је доста још класан, али ту се већ осећа магнетно привлачење полова модерне лирике. Мислим да није потрешено у том подухвату који ће искристалисати његове поетске домене.

Не знам шта ме је привукло лирици Раде Павелкића, његовој песничкој речи, да ли: искрено, једноставно, осећај или неопходност да се мале ствари искажу на тако једноставан начин као што то он чини. У његовим редовима проговорила је свакидашњица на један језгровити начин који плени. Од малих истина штити поетску реч.

Поетско ситуација с брда с доња (мислим на временски период песама које је ретроспективно читао) — Дарка Тадића нисам у стању да уврстим међу горње поменуте људе. Та, нека жилава песничка реч са извесним квалитетима данас је сасвим онеолавила па јој треба доста инјекција камфора да би докадрила истргнуто супстанцу.

Прочитано путописање по Дубровнику плус семинарски рад с шпанској драми је ишао на живине поштом дужином, мада му се не може спорити педантност у прилажењу теми.

Драго Мејић је дао добру песму о Ризлингу.

Могу напоменути да су по општем мишљењу глумци победили у транспонувању својих текстова, колеге са режисје. Значи, 1:0 за њих.

Коста ДИМИТРИЈЕВИЋ

Књижевни четвртак

Двобој: Ситни реализам — уметност

ОСАМ дискутаната се шеснаест пута подизало на ноге да узму учешћа у пречишћавању ставова. Повод је — успело састављен програм књижевне вечери. Есеј, приповетке, песме и то модерне или не.

Врло течна реченица М. Шњаковића у студији о Рилкеу није наговештавала живању атмосферу дискусије. Шњаковић поседује рутинерску вештину да примени знање, али у тој примени долази до скутавања, у обимној маси комплицираних ванредно датих података о филозофичном у Рилкеовој лирици било је есејистичког ритма, али не и жара. Шњаковић је пронашао основне нити у Рилкеовој поезији. Изнео је пред нас као на тапни разнобојне аленове песникове мисли, али није покушао да самосталније обради њихову релацију. Њему као да је свеједно што у Рилкеовом делу постоји изумртост супротних расположења. Константовао је да у Рилкеу има свести о усамљености, осећања бола и немощи на супрот радости и свести о лепоти живота. Али између те крајње напетости и прозивне јој релаксације ми сли и осећања, Шњаковић није покушао да нађе везу. Иако је са уредношћу штаоваца разгргао у Рилкеовој поезији пенео филозофске Серена Кјеркегора, засновао на противставовима, Шњаковић није покушао да у поезији и мисли песниковој изнађе однос међу противставовима.

Младе песме Бартоливића биле су пуле грлене звучности, ренесансе симетрије и наговештаја о поимању не баш разноврсних а врло општих песничких мотива (уздање, слобода, реч, сенка). Иако је следатељ песник, Вуцац, покушао да поетским сликама закорачи у ускулу ритму, мотао се по дугачком друму од тропејуса до звезда, не скрећући ни у друмској кафанци ни на вањар осећања.

М. Станојевић је ванредно искористио слободу некултуре и чак тајући из речи, покушао да заорје томахањ у леђа савременој поезији.

Својом кратком прозом, Ж. Лаврић се истакла прецизном опсервацијом и декларисао као друштвени коментатори. Он је покушао да овине сукоб између идеала и стварности, но пригушен прозирношћу свога израза није чак ни науткинуо о позитивни појаве којој приступа. Али је зато Драгана Цветковић ванредно приповетком „Сенке“ испунила баш тај уметнички дуг. Стојећи на граници поезије и прозе, проговорила је о човековој двостраности. Она чврсто држи у рукама узде аутоаналитичких котчија и пише на мотивисан начин реалну и лирску прозу о личној доживљају у домену осећајног, којој није саможиво аутохтон већ општељудски.

Што је овај књижевни четвртак и поред обила књижевних родова дао живу дискусију — треба захвалити М. Мирковићу који је својом речју предупредио личне емоције.

Упркос покушаја да своје начелно излагање веже за приповетку „Сенке“, П. Андрић је заобишао прозу Драгане Цветковић. Он је дискутовао зато углавном о пернициозности прихватања модерног израза (код нас). Г. Вучковић наративно, а Д. Макавејев полемички, одговорили су, заступajući уметнички израз, не толико на Андрићеву реч, колико на његове идеје. Запажене су речи Вучковића о анахроничности књижевног израза Бранка Ђошића и речи Макавејева о личности човековој у уметничком делу.

Поред ове тројице протагониста у дискусији о књижевном изразу ушла су учешћа још четворица.

Дискусија у којој је Пејетовић једном одсутио од укусоности, М. Вуцковић рекао да П. Андрић говори са сенторреалистичких постојења, а млади Р. Војводић свет показао, способност учовања — завршила се досмерном истеривањем на чистију основних ставова према литерарној форми (и супштини).

Радивој ПОПОВ

Ј. Ђ.



ИЗ суве земље градског парка, тек изникле пролетње боје сливале су се као у нежном акварелу. Зелени енглески травњаци давала су утисак меког и глатког. У дугом реду, уз саму земљу, цветало је дрвено-љубичасто цвеће. Из обила жутог и плавог светла издвјајаш угодан осећај сужевних зрака на врату. Срце ти куда раздрагано, а у грудима задовољство. Задовољство ради ништа! Задовољство зато јер си жива — само зато јер је живети лепо.

Један бел и опрто омиљен облачић броди. Вуку га новидљиве ваздушне струје. Гледан га и дивни му се. Замислиш га и ти глумиш са њим. Чини ти се да је део свет твој. Помислиш да изаћаш нећеш осетити самоу, а лудо, сама седниш на клупи сред прелећа. Држиш књигу у руци као да читаш. Као да читаш јер ти мисли цроче за обла-

ком, негде далеко, данеко... Хтела сам саварити гледајући у оно лепо црвено-љубичасто цвеће. Погледала сам пред себе, али место цвећа — тада први пут — угледала сам ружну дрвену ногу. Два лебела кајина везивали су је за бутину преко панталона. Патраак престао је потколенице стршао је пресавијен уназад. Дрвена нога је под коленом била широка, обла и углачана. Можда и тешка. Доле на крају завршавала се високом гуменом капном, натакнутом на заобљен и блатљави стубац. Тромо се покретала са места на место, а ситни црљавак прскао је при сваком покрету. Укочено и тихо пролазила је нога кроз ваздух, а при судару са земљом стварала је неугодан звук, као да неко пригуше стеве.

Мислила сам: пролеће, оно није пролеће. И та дрвена нога. Где си радости? Дрвена

Обе недеље

- ... ДРУШТВЕНИ КЛУБ ВПШ, ДУШАНОВА 13, СОБА 15. Четвртак 24 у 19 ч. Усмене новине Удружења новинара Београда.
- Петак 25 у 19 ч. Предавање о религији, ректор ВПШ Југовић.
- Понедељак 26 у 19 ч. Литерарни састанак са уредницом „Младе културе“.
- ... ДРУШТВЕНИ КЛУБ ТВШ Среда 23 у 20 ч. Брањков концерт са плоча. Дискусија о уметности са ауторима радова на изложби.
- Четвртак 24 у 20 ч. Предавање о савременом наоружању, глумици ЈНА Станислављевић.
- Петак 25 у 20 ч. Оснивачка скупштина КУД-а. Утисци са праксе у Немачкој, Ђорђићковић.

нога! Па како онда осетити оно моје пролеће? Осетити то да је лепо живети. Да је најлепше живети! Касније ми проструји кроз мозак, да ли се тако уопште може осетити пролеће?

Још сам хтела мислити о дрвеној ноги, али она ископа један мајушњи камчић тих покрај мене, одбаци га у страну и уз тузи звук додирну моју клупу. Била сам изненађена у свом размишљању и брзо се загледах у своју књигу. Сада ми је извидо поље бале закрчено гомилом слова, али ја их нисам разбирала. Мисли су ми биле заокупљене дрвеном ногом, осећала сам да је ту, са моје леве стране, али за час као да је нисам смела погледати. А онда сукоб мојих мисли и расположења, негде у нојој потсвести, оформи питање:

— Зашто не носите лепшу дрвену ногу? — Не свиђа вам се? — био је одговор који ми следи нешто леђима. — Мислила сам, има и лепших! — додала сам брзо, да би некако оправдала своју наглост. — Дрвене ноге су дрвене ноге, али има и дрвених људи — примети он. Шта би све тада дала да нисам почела тај разговор? Нека врућина скупила се је у мој врату и као бујица навирала ми је у лице. Загледала сам се беспомоћно у редове књиге. Ништа сам морала учинити, можда побићи, сину ми да нешто морам рећи, нисам знала шта, а онда као ерупцијом све своје

Седамдесет предмета

(Наставак са прве стране)

Принципи на којима почива грађевинарство се углавном не мењају. Они се усавршавају. Наука даје нове принципе. Научите нас да их упознамо, научите нас да се њима користимо. Детаља има искувише много и они се мењају. Оставите да их научимо и пракси. Ево, то ми, студенти тражимо од наших наставника.

Мада је све већ поодавно довољно јасно, ипак код нас још све иде по старом.

Добар део наших наставника не гледа наставу у целини. Задубљени у свој предмет они су склони да његову важност у оквиру студија прецене и да га форсирају.

Многи наставници не показују довољно воље и одговорности за решавање проблема наставе.

Код неких се испољава конзерватизам; утоњули у свом практичком искуству акумулираном кроз десетине година, они не могу да схвате да и изван њиховог искуства може постојати нешто добро.

У већи са укидањем отсека и смањењем броја предмета, што ће за собом повући и смањење броја наставника, јавља се, разумљиво, отпор.

У чему су разлози?

Сваки наставник је скоро искључиво господар на свом подручју, он може да предаје слабо или добро, да градиво проширује, смањује или мења, да тражи од студената шта сматра за потребно, и нико се у то не меша, вероватно зато што не жели да сутра чује критику на свој рад и свој предмет. Код нас се неоспорно потребна слобода наставника претворила у нешто што личи на анархију. Зато наша настава има толико слабости у појединостима, зато се толико деформисала као целина. Отсуство критике и одговорности за наставу у целини наши наставници, по свему судећи, сматрају мером доброг укуса, културе, ширине и колегијалности.

Ова жалосна црна слика не би била истинита ако не бисмо рекли да има наставника на којима све ово или барем већина не односи. Ми имамо наставника којима се поносимо као изванредно добрим стручњацима и педагозима, које високо ценимо као људе. Ми имамо наставника који су схватили потребу радикалне измене овог стања и нашли пут којим треба ићи у ново. Они се већ две године боре за то ново. Они су направили нов наставни план и доста урадили на програму. Али...

Наставнички савет факултета је два пута (!!) усвајао нов наставни план. И данас, више од пола године после задњег усвајања још се не зна да ли је то ново прихваћено.

Противници реформе су гласали за реформу јер нису имали аргумената против ње. Изван седнице су причали да све то не вреди, да ће све пропасти за три-четири године. У дискусијама о појединостима новог плана и програма испољила се тенденција да се то ново што више оптерети множином материјала. Ако се иза тога можда крије намера да се нови план одмах, на почетку, још прирађају, учини бременитим за што скорију пропад, онда треба помислити и на то да такав рад може потпуно дискредитовати и онемогућити неког наставника на факултету.

Савет Техничке велике школе је решењу овог питања учинио веома лошу услугу кад је донео неразумљиву одлуку да предложени програм врати наставничком савету тражећи да се поново расправља о основној идеји плана усвојеној пре годину и по дана, т.ј. о укидању отсека, и ставио на дискусију и предлог да се уместо три уведу четири отсека.

Ми не претендујемо на то да је свако наше мишљење без грешке. Ми не сматрамо да смо најкомпетентнији да дамо неопозиву оцену слабости наше наставе. То је право и дужност наших наставника. Ми ћемо им помоћи колико знамо и умемо. Помоћи ће, надамо се, и инжењери из приреде.

Ако се укину отсеци а материјал критички и радикално не редуцира онда реформа наставе неће донети напредак.

Ма колико да је питање сложено и деликатно, оно се може без одговлачења решити у овој школској години, јер се на њему већ радило две године.

Драгиша МАКСИМОВИЋ студент грађевинске технике

Реч привреде

У среду 16 ов. м. Друштво инжењера и техничара одржало је састанак о проблемима настава грађевинске технике коме су, поред чланова друштва, присуствовали студенти Грађевинског факултета и секретар Савета за просвету и културу НРС друг Мирко Тепавић.

Дискусија, не толико по броју учесника, већ по живости и конструктивности, доказала је да је подела факултета на отсеке као и распоред предмета у седмодневном циклусу неадекватна. Тип инжењера специјалисте, каквог је досада ишло оловом Грађевински факултет, не одговара стварним потребама.

Говорећи о слабостима наставе на овом факултету инжењера општег типа инж. Жарко Капон је рекао: „Нашој пред-ратној генерацији, која је бојкотовала предавања једног наставника овог факултета, и тражила да се обим градива сведе на једну разумну меру, тај професор је одговорио отприлике ово: „Господе, ви хоћете да завршите факултет за пет година, — а не учите ни по 16 часова дневно.“ Мислим да ни данас настава овог факултета није растерећена од непотребних детаља“...

Конструктивност дискусије огледала се и у томе што је свестрано размотрено питање специјализације. На крају се дошло до општих закључака: Приреди су потребни инжењери општег типа, те би досадашње отсеке на Грађевинском факултету требало укинути. После двогодишње праксе грађевинским инжењерима, који то желе а имају смисла и могућности, требало би омогућити да на истом факултету специјализирају једну грану грађевинарства. Само таква специјализација одговорила би својој намени.

Друштво И и Т послаће своје закључке деканату Грађевинског факултета као сутестије за реформу наставе.

Миљивоје БУРИЋ



НА ГРАНИЦИ УНИВЕРЗИТЕТСКА ХРОНИКА

(Наставак са прве стране)

Сада је од дима и барута потамнела, крвљу пролетера по-капана, у Војном музеју застава I пролетерске. Она гордо стоји у тихој одаји Музеја, а њена дела множе се и рађају у новим творницама, путевима и пругама, у људима новог живота и кова, у нашој јединственој, технички спремној, обуче-

Једно другарско вече

Наши гости били су студенти из Бурме

У петак 13 о. м. секција друге године Удружења студената медицинске приредила је у просторијама друштвеног клуба своје прво другарско вече.

Не баш тако добар програм, али уз мало коректуре задовољавајући, поготову што је створен сопственим снагама, могао би се узети као довољан за овакве врсте друштвено забавних приредби.

Посебан значај дало је овој другарској вечери присуство бурманских студената, три друга и једна другарица који студирају на нашим факултетима. И поред тешкоће у споразумевању ипак смо се врло брзо зближили.

Поред нашег програма један од Бурманца, отпевао је неке песме своје домовине.

Тако смо уз звуке скромне музике, мало песама и хумора забављајући и одмарајући се провели једно другарско вече.

Р. Ђ.

ВИШЕ БРИГЕ ЗА ПОДИЗАЊЕ НАУЧНОГ ПОДМЛАТКА

КО ЋЕ ЗАМЕНИТИ СТАРЕ ПРОФЕСОРЕ

Да се подигне један научник, потребно је не година, две, него више година напорног рада и несеквичног залагања. Но, није довољно само то. Потребно је помагати оне људе који показују највише смисла да у једној одређеној области науке могу дати нешто ново у општој ризици знања. Посматрајући овај проблем из овог аспекта, може се закључити да наш Универзитет овом проблему не прилази са пуно пажње. На овакав закључак нужно нас наводи чињеница да се данас, на већини наших факултета, осећа потреба, и то велика, како у наставном, тако и помоћном наставном особљу. Нарочито је ово дошло до изражања после уредбе о слободном упису на факултете, кад смо се нашли у ситуацији да један наставник предаје пред неколико стотина студената, да један асистент обавља вежбе са толиким бројем студената да је готово немогућ озбиљан рад. Чињеница да на једном наставника и једног асистента на нашем Универзитету и великим школама долази по шездесет

мер на Филозофском факултету, где на једног наставника долази 157 студената, а на једног асистента 242 студента, док је у школској 1939/40 години на једног наставника, на истом факултету долазило 16 студената, а на асистента 33 студента. Са лекторима ситуација није нимало боља, јер на једног лектора на групама за романски и германски језик и књижевност долази преко 150 студената. Па зар је, при оваквом стању, могућ озбиљнији рад и студирање?

Ситуација није много боља ни на осталим факултетима У-

ним годинама није развијано темпом којим се развијала наша друштвена заједница. Чињеница да повећан број студената на свим факултетима није потстакла одговорне факторе на Универзитету да приступе подизању младих и способних људи, то најбоље потврђује. Ако је дозвољен слободан упис на факултете и тиме омогућен сваком младом човеку несметан развитак његових способности, ако наша заједница улаже толико материјалних средстава у разним видovima, онда и наш Универзитет мора тим младим људима створити такве услове (у границама његових могућности) да они то време на факултету искористе до максимума. Напомињем ово само ради тога, што знам да се досада није ни издалека учинило све да би се овај проблем ублажио.

Садашње генерације слушају предавања код професора Кашавина, Стевановића, Ибровца итд. Код кога ће слушати следеће генерације, кад знамо да се добар део наших старих професора налази због старости пред пензионисањем. Да нам се не деси да неке групе и катедре остану без професора, пошто већ таквих има.

Нека то буде предмет једног од идућих написа.

Д. М.

У дому студенткиња „Вера Благојевић“ нема погодних услова за учење

У ЧЕТВРТАК до дубоко у ноћ трајала је годишња скупштина дома студенткиња „Вера Благојевић“. Дискусија је била бурна. Неуморно су се диле девојке и износили своје великом критичке примедбе. Загревање соба је слабо, освет-

љење такође, собе су преко максимума искористене. Све то отежава учење, чини га чак непогодним. Због опште тешке стабилне ситуације у Београду, у обзире има „илегалки“, које нису пријављене и спавају са другарицама по две у кревету. Управник дома, потпретседница Драга Цвијовић која је дислоцирана електротехнику и напушта ову средину у којој је провела пет година.

На крају је изабран нови управни одбор од 6 чланова. Председница је Ружа Лактић, студ. Природног факултета, потпретседница, Олга Когић, студ. економске, секретар Радмила Михајловић, студент електротехнике.

Марица МРЂАЧОВ



РАДОСТ ВОЈНИКА. НАРОД ЈЕ ДОШАО У ПОСЕТУ

рапорт да моли да и он крене. Касније је причао да би то био да га нису пустили његов најцрњи дан у години.

Јединица команданта Новаковића баш је те ноћи требало да има вежбу. Маневарска муниција замењена је бојево. Марш ка положају иако није тако наређено, био је убрзан. Саме су ноге журиле. До зоре јединица је била на своме месту, а војници у свеже ископаном рововима. У току ноћи имали су посету. Дошао је до њих старац у кошу Франц Визјак. Док су војници копали, стари је причао, а онда наједном стао да

низи, омладинци, радници и стари упорно су тражили: — Пустите нас ми ћемо да ископамо ровове, а ви се одмарајте и очистите оружје.

После дугог одвраћања Горичани предвођени од једног старог професора, нису хтели да оду. До касно у ноћ певали су борбене песме које су громко одјекивале преко границе.

Данас је празник. Армија слави — Армија и народ. У касарнама веселе. Али на ветру стражар стоји. На међи отаџбине граничар чека.

М. НОВАКОВИЋ



СА МАНЕВАРА ЈНА: ШНАЈПЕРИ



1939/40

1953/54

студената, док например у Енглеској на једног наставника и ла.

Шта све ово доказује? Прво, ната, најбоље потврђује у каквим тешким условима наши студенти данас студирају. На по-зању младог наставничког и јединим факултетима тај од-научног подмлатка. Друго, да-нос је много већи, као напри-

мер на Филозофском факултету, где на једног наставника долази 157 студената, а на једног асистента 242 студента, док је у школској 1939/40 години на једног наставника, на истом факултету долазило 16 студената, а на асистента 33 студента. Са лекторима ситуација није нимало боља, јер на једног лектора на групама за романски и германски језик и књижевност долази преко 150 студената. Па зар је, при оваквом стању, могућ озбиљнији рад и студирање?

Ситуација није много боља ни на осталим факултетима У-

У СТУДЕНТСКОМ ДОМУ „ЗВЕЗДАРА“

Док портир спава...

Украдена каса — Непознат странац у дому — Фантом у женским собама

— Хало, Криминалистичка се задржавам у Београду у управа. Овде Студентски дом „Звездара“ улица 7 јули 56. Да јемо пријаву: вечерас у пет сати портир наше зград, украдена је каса са новцем од телефонских разговора.

— Како? Портир украдена каса? — Човек се ишчуђава како то да се деси. Није ни чудо, јер тај портир у свом радном времену ретко је када на своме радном месту.

— Значи, вечерас сам кавила сат да се пробудим тачно у 3.30. Неће лако проћи. Гађају га пелом, па ма шта се де...

— Чини ми се да је ово странац — рекох другу, за човека који је онако висок, плав, крупним корацима прошао крај нас у зграду.

— Не! Странац? Откуда би он био?

— И ја се питам. О томе нико није знао. Тек после неколико дана на спортском терену водио се овакав разговор: — Ви сте друже странац? — Да, Шведанин сам, студент. Путујем по Европи. Сада

Акоија давања крви ПРОТИВ СМРТИ

У Централном заводу за трас фузiju крви у Светосавској улици 19. XII било је живо. На реду су студенти Медицинског факултета.

— Јесу ли ово све студенти добровољци? — Јесу друже докторе, одговарају сви у глас.

Око шездесет студената Медицинског факултета спремили су се за преглед чекало је у реду. Прво се почиње прегледом крви и здравља.

— Пишите мени 500 кубика, мало је то 250, каже друг Мајдан Драган.

— Молим, молим, пише доктор и на картон уписује: узети 450 кубика.

— Следећи... И тако редом ово је први факултет да се јавио масовно за добровољно давање крви Није ни чудо. То су медицинари и они најбоље схватају потребу трансфузије крви.

— Зашто нам јуче нисте послали крв? питају из болнице.

— Нисмо имали одговарајућу дежурну сестра.

— Била нам је јако потребна, изгубили смо човека наставља се разговор.

— Умро? Умро!... На столу су се смењивали студенти и студенткиња. Посао је организовано одмicao, а флаше спремљене и стерилне пуниле су се крвљу. Она ће сутра, можда још данас спасити мајку на порођају, дете пред смрћу, повређеног раника...

Служба добровољног давања крви је чин где се величина хуманости сваког појединца по казује. Удружење студената медицине отпочело је, иако са слабом агитацијом озбиљније прилазити овом проблему, што претставља обавску сваког њебног грађанина наше друштва не заједнице. Можда ће ових дана и за другог факултетима акција масовно отпочети.

Б. индивидуалности, неодољиво снажно запитах га оно што нисам требала!

— А како сте изгубили ногу? — Зашто вас то интересује? — упитно одговори дрвена нога.

— Ето... тако... питам... — И мислите да је то довољан разлог да вам причам? — запита опет.

— Не, али... нисам знала шта да одговорим. Осетила сам се уквашена у својој властитој земци. Недостало ми је ваздуха и увукох га дубоко. Гледала сам у мишотво и сувих каменчића који су прекривали пут покрај куле. Гледала сам их све једним погледом. И нисам видела ни једног, а опет видела сам све. То се је менило у мојој свести и стварало ми је неку омаглицу. Сигурна сам да је унасколо владала савршена тишина, али мени је у ушима нешто шуљало.

— И ја, девојко! — проломи се као лудило од оне стране дрвене ноге. У свест ми је дошло осећање као да се руши нека отровна рађевина сазидана из хиљада и хиљада цела.

— На шта? — одговорио као да сам зачуђена.

— На свеп што се је одиграло, из свих ових мучних питања, родила се је његова

Тек док портир мирно лешкари и спава на кревету, кроз отворена врата у згради 7 јули 56 пролази свако и скоро у свако доба. А ако су та врата затворена, онда то исто само на супротна која се никада не затварају.

Студентски дом „Звездара“ је скоро оформљен дом од бившег дома војних студената, у њему је смештено око 450 студената. Управни одбор је састављен од младих људи који можда по први пут одговарају овој дужности. Али то није оправдање да се могу толерисати овакве чудне ствари које се дешавају у дому.

Начин се мора пронаћи. Портир указати најозбиљније или у крајњем сменити га са дужности. Још нешто. У дому једна војна установа заузима 11 соба, а два приватна станарати собе у којима би се могло сместити око 50 студената. Ако управа дома није надлежна да реши овај проблем, онда неко свакако јесте, јер он је заиста актуелан, јер многи студенти још нису обезбеђени са станом.

Из истог разлога допис у „Политици“ од 17. XII у коме се говори о реституцији хотела „Ројал“ садашњег студентског дома за потребе Београдског уметничког, је апсолутно бесмислен, јер ова зграда у коме је сада смештен део дома „Звездара“ мора остати студентски дом, све докле док се проблем смењата студената не реши на радикалнији начин.

Р. ВУКАШИНОВИЋ



ПИСМА РЕДАКЦИЈИ

Друже уреднице, Литерарна секција удружења ВПШ, обратила се пре неки дан младим књижевницима из уредништва „Младе културе“ да једног пута присуствују нашем литерарном састанку и да помогну младим друговима који се интересују литерарном проблематиком.

Одазвали су се и дошли: Палавестра, Ољача, Вукосављевић, Лазар и Грбић. Камо среће да ису, бар не бисмо знали за овај високи потенцијалски и изазивачки став, кроз који су они манифестовали ову „помоћ“.

Да наведем само пар примера који бацају светлост на њихово држање.

Вило је предложено да поред њих читају своје радове и неки студенти. Категорички су одбили. Не дојучује овим песницима изгледа, да се утапају у говилу и да поред њих и неко други чита. Разумели смо њихову сујету и дозволити им да сами читају. Сала Друштвеног клуба ВПШ била је пуна. Ја верујем да је овако масовна посета за њих била изненађење. То је изразио Младен Ољача обративши се једној колегињици: „Извините, ко вас је дотерао овде, милиција или УДБ-а“.

„Није нико.“ „Па овде има и људи од вредности.“ Чудо, збиља чудо!

Палавестра је изашао на говорницу да говори о савременом литерарним струјањима и почео да говори пушени цитирету. Затим су редом читали по једну песму, пошто су се претходно изнатежали да ли уопште имају песама и у којем целу им се налазе. Нећу се

упуштати у оцену уметничке вредности ових песама. Младен Ољача прочитао је једну приповетку, односно није ништа читао, него само одглумио један неслави и неукусни скеч који по моме уверењу не одговара стварности. Не може да верујемо да уредник Радио Београда када му донесу текст Ђорђе Јовановића, тражи да Ђорђе Јовановић дође лично и коригује свој текст, или кад му донесу текст Јаше Игњатовића да каже, „Докле ћете да форсирате ове младе пицеце“. Не заузимају никакав апологетски став, нити тардим да је наш државни и друштвени апарат савршен, али ми се чини да овај генјални књижевни опсерватор одражава нашу стварност илузиорио. А мора се искрено признати, да је Младен Ољача према ономе што је показао нама то вече промашно каријеру.

Реакција од стране студената на овакав став није изостала, како духовито приметити један друг у дискусији: „Као да су нас с Ољача посматрали као прве који врве по земљи“. У дискусији је било и оштрих примедба на њихове радове: „Да су песме које су читали неразумљиве, да их публика не може схватити и слично. Грбић је одговорио да њих савршено ништа не интересује публика, да они не пишу за тобране и сељаци, него за књижевно образоване људе. Кад би се неко од студената усудио да шта дискутује онда су падале овакве примедбе: „Дајте му пиштољ да пуца“, „Врло добро, два плус“, „Живео Лукијан Мушицки“ и слично. На крају су по списку одржали

километарске говоре стрављивши све студенте ВПШ и Филозофског факултета у „лезалице“, „сченике“, који су лани за схватање књижевности, а поготову модернизма.

Ја се нећу упуштати у то колико су они имали право да се то вече закљачају иза тврђаве модернизма, јер немам намеру да пољемизирам са њима, него само да истакнем пример некултурног односа према људима од стране ових „културних“ књижевника.

Сутрадан су се изјавили преко телефона и изразили жељу да поново дођу и „поправе стање“. Ми им поручујемо овим чланком да поразмисле о својим поступањима на било ком месту.

БУКИЋ РАДОВАН студент II године ВПШ

Усмене новине

Секција Савеза студената енгелске групе Филозофског Факултета одржала у среду 23. XII у 19.30 у свечаној сали факултета

УСМЕНЕ НОВИНЕ Учествовају Раша Плавовић и Љубина Јовановић. (Дијалог из „Млстачког трговца“)

Воривоје Недаћ, професор — Осврт на „Млстачког трговца“ Јуриј Густичић, новинар Драган Савић, карикатуриста

Жика Живуловић, из Веселе вечери



Не осећам се појединости из следећих сусрета. Знам да сам причао много. О свему и свачему. А његово доживљаје из рата слушала сам као најлепше приче. Причао је лепо — некако осећајно.

И тако смо дуго разговарали. Ја сам покаткад погледала у његову дрвену ногу и она два кајанца, а једног дана је и нисам погледала. Другог дана је нисам више ни примећивала, а он је тада гекао — хајдемо одавде. Устали смо и пошпи смо, а он је ходао као и сви остали људи.

Димитрије КАТАЛИНИЋ

ФИЛМ

„Берлин“ на програму кинотеке РИТАМ ВЕЛЕГРАДА

Као и Ајзенштајн, као и Воркавић, као и Мокш-Нај и многи други и Валтер Рутман био је сликар. Сликари су се показали у свету живих црно-белих слика као они људи који су најбоље осетили могућности које тај свет покрета пружа уметнику.

Одраж у експозицији, динамичким увођењем (бутарљавоз) у савршену непокретност и тивину зоре над асфалтом велеграда, Рутман почиње своју визуелну симфонију.

Све што се у једном граду креће, окреће, зауставља и врти, Рутман је искористио да изложи свој доживљај града, не губећи никако везу са реалношћу стварности. Монтажне игре смењују снимци реалних догађаја којима се тако даје одређен значај; после кратке заклучка: у целом том вртлогу сви људи преврћу по љубрету док они једу торте и печене фазане, омет наступа ритам трамваја и аутобуса, с лева, с десна, затим стоп, старица се пење степеницама у цркву. Ритму града који је монтажом организовао (изразио) Рутман, није потребна музичка пратња која је била предвиђена. Овај филм није нем.

Нимало случајно је овај доживљај града сликао Дос Пасосовом: из појмовно неповезаних слика израста јединствени ритам савременог живота. Наравно, док Рутман ствара визуелне, Дос Пасос користи монтажу пре свега стварајући литерарне ефекте, јер је одлично осетно поетичност и ритам који се могу постићи уз помоћ монтажног стола.

ФИЛМСКЕ НОВОСТИ VII ДЕТЕ РОВЕНО У МИНЕАПОЛИСУ ДОЛАЗИ ОВАМО У ИНКУВАТОРУ

Чејен Чејен Хоп на мот пониж

КАЖЕ ЦИМ ХИЛ УДАРА НА ПЕТРОЛЕВСКИ ТРУСТ С ВЕЗ ОПУТКВИ

БЕНЗИНСКИ ВОЗ ДИГНУТ У ВАЗДУХ И РАСПАО СЕ У ПАРАМПАЧАД

ЖЕНА И ДЕПА НЕСТАЛИ ПРИЗНАЈЕ ДА ЈЕ ВИДЕО БИЧЕВЊЕ И САКАЊЕ АЛИ НИЈЕ ВИДЕО СТРАШНА НАСИЉА ИСТИНА О СЛОБОДНОЈ ДРЖАВИ КОНГУ

ВЕЛЦИ У КОНГУ ГУВЕ МОРАЛНО ОСЕЊАЊЕ ЖЕНА ЗАРОВЉЕНА ОД ВОЗАЧА ВОЛНИКНИХ КОЛА РАД УТРОЖАВА ПОЛИТИКУ

последња Салона виђена у Ђујорку узалудно јунаштво материно Ту има места за двоје, драга, Али после векчања Двоје, драга, као један, драга, јахаћемо на моме понижу Из старе Чејене

каже ово је век када ће владати милијарде и моговни поње се сваки дан да мртваца покрије снегом ШТРАУС СЕ ВОРИ ЗА САЛОМУ

ЖЕЛЕЗНИЧКА СИГУРНОСТ УЗ БЛОК-СИГНАЛ Парадоксално је да средства која су изворно и суштински филмска користе савремена драма и савремени роман са свим природно, до их савремени филм (ствари посудо-филм) скоро потпуно занемарује.

Разговор са В. Нановићем

Прошле среде у четрдесетпетници водио се разговор између студената књижевности и Воје Нановића, редитеља четврти наша уметничка филма. Доносимо одговоре на извесна питања.

НЕОРЕАЛИЗАМ У НАШЕМ ФИЛМУ Велики број питања односно се на могућност прављења филма националних филмова у неореалистичком стилу. Тако је једно питање гласило:

— Мислите ли да је недостатак техничких средстава оштрава што су направљени такви филмови као што је закривљен „Син на море“? А што се тиче новца, не мислите ли да је врло јевтино направљен Де Сикен филм „Краћа бицикла“? Одговор је гласио да смо морали да платимо дуг нашег неискуству. Не могу се одмах направити добри филмови. Што се тиче неореализма, он је постојао на другом тлу и другој друштвеној ситуацији. „Краљини бицикла“ нису тако јевтини, као што се мисли. Снимање у екстеријеру увек је скупле, од смислања у ателу-су. Осим тога наши су филмови уопште јевтини од страних.

„ЦИГАНКА“, „ОГЛЕДАЛО“, „БИЛА САМ ЈАЧА“... — Ко је створио Стојана у „Циганки“? — Оконости. За ту улогу био је предвиђен Раде Марковић, али је он морао да иде у војску. „Авала“ није успела да му се одложи војска док нисам филм, а с друге стране није желела да одложи снимање.

— Ви сте у „Циганки“ у извесним кадрима покушали дати нешто као први југословенски вестерн? — Ја сам само смислио оно што је предвиђено сценарио.

— Да ли сте гледали „Огледало“ Пурише Ђорђевића. Шта мислите? — Писање је вероватно неискривисано обавештењем које је донела штампа да је цензура одбила овај филм. Филм је заправо покушај и нешто ново. Ми мислимо да Државна комисија за преглед филмова прелази компонентације које су јој дате. Вероватно вам није познато да је одбијен и филм о Змају са образложењем да је стар према Змају сувише индивидуалан. Филмски радници сматрају да Државна комисија није надлежна да одређује да ли је и колико један филм требало да буде индивидуалан.

— Шта је са филмом Гаврица и Новаковића „Била сам јача“? — После овог компанаја у јавности, показало се да није тачно да не може да се прода као што је „Авала“ гврдила. Филм је откупило босанско предузеће за расподелу и гледањемо га у биоскопима.

„ПОСЛЕДЊИ МОСТ“ И ПЕРСПЕКТИВЕ УФУС-а Врло опширно друг Воја Нановић изнео је свој став и став Удружења филмских радника према кампањи у штампани против копродукције са Немцем. По његовом мишљењу мотизи критике нису оне које ова наводи већ тежња да се филм ликвидира пре доласка пред јавност из бојазни да ће филм негирати оправданост одлуке „Авале“ да се одбије сарадња са Немцима, због наводне немогућности сарадње на уметничком плану.

— Када ће се приказати „Последњи мост“? — Двадесетог јануара гледаће га цензурна комисија.

— Да ли ће УФУС без копродукција моћи изабети кризу нашег уметничког филма? — УФУС је имао намеру да почне снимање филмова уз помоћ кредита од Народне банке. Акција против УФУС-а у штампани као један од првих резултата постигла је то да предузеће филмских радника неће добити кредите. Ипак идуче године УФУС ће снимити два филма у сопственој режији: први са радном у Космету непосредно после завршетка рата; „Ешалон доктора М.“ и други са темом борбе против информбироовских диверзаната. У току су преговори са Ентлелима за снимање једног филма у колору („Окридска легенда“). Филм би вероватно снимили аутори „Првених ципелца“ и „Хофманових прича“ Пауел и Пресбургер.

Спорт

Забележено на куп ТВШ

И голман је постигао гол

Својератни Куп ТВШ — једна од најважнијих такмичења београдских студената — имао је као и свако друго студентско такмичење својих слабих страна, и као свако друго фудбалско такмичење непредвидљивих појединости. Доносио неке од њих...

Судија, судија... Судије на Купу ТВШ делегирао организатор. Обично су то



Екипе Саобраћајног отсека и Машинског факултета у појављивању финалне утакмице

Безмалко студенти ТВШ, иначе званичне фудбалске судије. Они су се на овом такмичењу односили сувише немарно. Од укупно седам утакмица две су биле поништене зато што судија није дошао. Ове

је утакмице судио неко „из публике“, наравно неозбиљно, уз непоштовање правила, иквалификацијски се...

Ипак је један судија био акуратан. Судио је на Купу ТВШ три утакмице. Није заклањивао како су та обавештавали да треба да суди два сата пре почетка утакмице. Био је то Јоза Туцаков.

На студентским такмичењима досада редовно се појављивао про

Гол до доласка на ССО није бранио. Пошто међу студентима има добрих фудбалера, а најједан од њих није голман, одлучено је да гол брани Пашић. И добро га је бранио. На Купу ТВШ примио је само један гол и то грешком своје одбране. А имао је прилике да да три... — Екипа „Саобраћајца“ је на Купу ТВШ имала прилике да пуца три пенала. Другови су одлучили да пенале пуца Пашић — ваљда имајући у виду његову „жртву“ за екипу. Пашић је од три пенала постигао само један гол. Да је био мало прецизнији и одбрана „Саобраћајца“ мало напакљивија, Пашић би данас могао да се похвали рекордом који сумњам да држи ма који голман. Имао је прилике да као голман победничке екипе, која у једном такмичењу игра само три утакмице, постигне три гола, а не прими ниједан. Овако је дао само један и примио један...

Недисциплина

Као на скоро свим студентским фудбалским такмичењима и на овоме се могла видети груба игра. Играчи су се понашали недисциплиновано приговарајући судијама. Мишљимо да је један од разлога таквог понашања и то што се при оваквим такмичењима не предвиђају казне за недисциплиноване играче. Када би играч по искључењу из игре или, уопште, при неспорској игри сносио неке последице, онда до тога не би дошло и такмичење би постало лепше са више спортске борбе.

М. Н.

Подмлађивање

На Грађевински факултет је ове године уписано око 400 нових студената. Ипак је фудбалска утакмица Грађевински — ССО завршена резултатом 0:7. После утакмице један од фудбалера Саобраћајног отсека је рекао, ваљда незадовољан што противници нису дали бољу отпор, да је најмањи фудбалер „грађевинаца“ са треће године студија. Можда ово и није тачно. Тачно је међутим да је на годишњој скупштини „Грађевинаца“ — спортског друштва студената грађевине — било говора и закључака о томе како да се обухвате нови студенти у друштво, како да се омасови и подмлади „Грађевинаца“.

Прва могућност није искоришћена. Можда ће он послужити као најсвежије искуство...

Пропуштена прилика

Гол фудбалске екипе Саобраћајног отсека бранио је веш три године Драгослав Пашић, студент четврте године. Он фудбал игра одлично. Играо је највише центархалфа.

Нова студентска спортска друштва

„Младост“ и Саск

У СУБОТУ у просторијама ССЈ Филозофског и Природноматематичког факултета, на четвртном скупштини, било је као и обично свежа жива. Неки кажу да смо руководнице скоростворених спортских друштава на ова два факултета пронашли зато што се деле карте за утакмице. Међутим, пре би се могло рећи да смо због тих карата имали мало времена да разговарамо са њима. — Прошле године састајали смо се сваког уторка, — каже Никола Богдановић. — Било нас је двоје троје редовних, а остали физкултурни референти долазили су обично једном у два месеца. На састанима смо често утврдили доста времена да се нови референти упознају са стањем на физкултури. Није се водило рачуна да ли физкултурни референти сами желе да се баве спортом. Често им је било нарочито да буду одговорни за физкултуру.

Пре месец дана из учешће малог броја људи на Филозофском факултету основано је спортско друштво „Младост“. Друштво има фудбалску, стонотениску, шатловску, одбојку, кошарку секцију, а на пливање. На оснивачкој скупштини присуство вали су и представници „Партизана“ и „Црвене звезде“ који су обећали материјалну помоћ. За председника је изабран Петар Павловић, а за секретара Никола Богдановић.

Природно-математичари су имали оснивачку скупштину пре месец дана. Друштво су назвали САСК (Студентски атлетски спорт клуб). Треба напоменути као похвално што су се на скупштини приметили другови са првих година.

Имамо на нашем факултету много добрих физкултурника, нарочито за стони тенис и атлетику, — каже један од руководилаца. — Још нисмо одредили председника друштва и не знамо ко ће то бити, јер желимо да се то питање покрене одоздо.

У четвртак пре подне на изградњу „Полета“ ова два друштва одржаће фудбалску утакмицу и атлетски двомеч. Ово је први корак у раду новосостављених друштава и надамо се да ће тако и напредовати да наставе.

Ј. Т.

Игра припада младости

Младост је одлика живота. Младост је онај период у развоју живих бића у коме се развијају физичке и психичке особине. Ми можемо слободно рећи да је младост добијена или стечена само зато да би се развила, а развија се да иде само онда ако се ради. Младост је рад, младост је игра и у биолошком смислу речи. Ако посматрамо жива бића ми ћемо видети да она у младости играју, нарочито она на високом нивоу развоја. Животиња биће ради у младости и игра у еволутивном развоју да би радила. Рад је игра. Према томе важи период у коме се ви налазите није ништа друго него период рада и периода игре.

Игра са биолошког становишта је примитивна форма која треба у биолошком развоју човека да прерасте у нешто више, у организмовану физичку культуру. Према томе физичка култура је друштвена форма примитивне биолошке игре. То сам хтео да нагласим да је младост стечена у еволутивном развоју да би се играло. Ниједно животиња нема тако дугу младост, а уколико нам је младост дужа, уколико ће нам доба рада бити веће. Зато ми у нашем покрету, специјално наша организација треба тај период младости да искористи да би се људи развили. Физичка култура има то на уму и користи цео тај период младости.

Живот треба да траје деvedесет година

Човек је створен према схватањима великог броја аутора, модерних биолога, да живи мало дуже него што овде живе

сви другови мисле. По схватању неког броја аутора, човек је створен да живи 120—180 година, 200 година, 100 година, од 90—100 година итд. Просек живота живих бића треба да је дужи 7—14 пута него што је дужина развоја бића, биљака или животиња. Ако је човека младост просечно данас 21 година, онда би човек требао да живи 14—15 пута дуже. Ја узимам најнижу стопу, седам пута, и снижавам на пет, што значи 105 година. Немојте се чудити да овде овај проблем третирам, јер од вас зависи да ли ћемо ту норму испунити или не. Дакле, дужина живота према схватањима нашег човека, треба да износи 100—120 година. Будимо скромни и снизимо то на евентуално 90.

Морате у борби за правилан став физичке културе водити рачуна о том биолошком фактору, јер физичка култура није само зато да се трчи, баца итд., физичка култура има биолошки значај да тај век људски продужи и да човек живи и једног дана умре. Али, човек у данашњем друштву никад не умире; он бива покошен, убијен. Ми ретко имамо прилику да запишемо у медицинским аналзама да се неко утисао од старости, као што би требало по природи живих бића. Па, када је просек далеко испод 90 година то најбоље показује колико човек бива покошен. А ми кроз физичку культуру човек лејмо да помолимо да човек једног дана умре, а да не буде убијен. Тако у крајњој линији посматрамо физичку культуру, а да би то постигли потребни су услови.

ФУТБАЛ

НЕУСПЕХ И УСПЕХ

Турнеја студентске репрезентације по Македонији

Ових дана вратила се са турнеје по Македонији студентска фудбалска репрезентација Београда. У репрезентацији су учествовали: Сурај (Илић), Борчевић, Лазич, Ивковић, Кошчићарић (Кесеровић), Миљанић, Станковић, Огњановић, Јоцић (Бакић), Константиновић и Жупац. Репрезентација је одиграла две утакмице. У Битољу против „Работничког“ изгубила је са 3:1, а са „Победом“ из Прилепа играла је нерешено 1:1.

— Турнеја нам представља и успех и неуспех, — каже Миљанић, члан екипе. — На обе утакмице смо играли добро, на рочицу на другој. Нисмо имали среће и зато смо изгубили. И-

наче „Победа“ је јак противник првак Македонске лиге са 5 бодова испред другог, победили су „Будућност“ са 6:1 „Спартак“ са 3:2, „Мачву“ са 6:2. Јоцић се чувао за турнеју са „Партизаном“. Бакић, његов заменик, је играо много боље. Публика нас је лепо дочекала због наше лепе и фер игре иако нас је судија неколико пута оштетио. Треба напоменути да је ово први наступ репрезентације у овом саставу. На овој утакмици испробали смо неке нове играче за турнеју по Западној Немачкој и Аустрији на коју ћемо ићи јануара.

У Битољу је репрезентација на захтев публике одржала успеле усмене новине. Огњановић и Јоцић су говорили о Индонезији, Константиновић о ВСК и кулу, Жупац о Студентској олимпијади а Лазич и Миљанић о кризи у „Црвеној Звезди“.



ГАЈРЕТКИЊЕ ПОБЕЂЕНЕ

Пре кратког времена одржан је шах-турнир између две зграде дома студенткиња „Вера Благојевић“. То је био реванш сусрет из кога су „Гајреткиње“ изашле побеђене са 2:1.

Запажено је, да је и овога пута Вида Неђић, успевала да добије партије, излазећи из безнадежних ситуација.

БОКС

МНОГИ И НЕ ЗНАЈУ за бокс клуб „Студент“

Када је априла месеца ове године основан бокс клуб „Студент“, набављени су најпотребнији реквизити и захваљујући помоћи БК „Партизана“ и „Железничара“, који су дозволили да се тренира у њиховој сали, почело се са тренинзима. Сви су били пријатно изненађени са овако полетним радом. Забележени су тренинзи на којима је учествовало по 40 такмичара.

Највећи проблем био је, како доћи до сале. Но и он је брзо решен. Клуб је добио једну просторију у згради Правног факултета, где се налази и канцеларија. На овоме се стало и напустила је „мртва сезона“ за клуб. Добивену просторију је требало уредити и купити потребне справе. Многи су се пи-

Наши портрети Милан Љубеновић



Недавно је аутентични европски играч Бернард Вукас изјавио да највише поверења има у нараштајуће Милутиновића и Љубеновића. Центарфор „Белих“ није се преварио. Ова два млада фудбалера врло рано су ушли на наша највећа и градилишта од Љубљанице до Вардара и њихов пут је заиста поуздан.

Милан Љубеновић је студент стоматолозије и најстарији играч у средњем реду прволигашке момчади „Радничког“. Са страшићу почетника и неизвесношћу која је тако неминовна у великом граду, почео је у подмлатку „Црвене звезде“, али је биставио албум започео тек у „Радничком“.

И његово међународно крштење обавио се у мексичком граду Кане приликом триумфа наших нараштајаца 1951 године. Треба да је да „завесла“ на свом рођеном месту десног халфа, а убацили су га у навалу. Био је десна полутка по нужди, али је играо полетно и тренер Поачкић је задовољно трљао руке. И касније Љубеновића су терали да игра у нападу користећи његову радну послушност. Па ипак он је волео да остане на старом месту, да буде чекич и наковаљ, бранич и нападач. Његова игра импресионална зрелости и мирношћу. Уме за тили час да преобрази начин игре и да разигра своје пасивне снаге. Окретан, марљив, хитар, жив као ласица, има преглед игре и осећање за простор. Његов дриблинг је једноставан, дубински, јуришник. А свих деvedесет минута проведи у равнотежи између одбране и напада.

Можда на неког потсећа? На Тајића, на Бошковића? Не. Љубеновић је само он, он има посебне и нимало лаке задатке у својој момчади. Не би се могла измерити међусобна помоћ „Радничког“ и његове најживље игре, Љубеновића. Једном сам га питао, да ли ће „Раднички“ бити у стању да се задржи у првој лиги?! Без много размислиња, шалив и ведар као увек, одговорио је. „Ми ћемо се на крају крајева снаћи и извући“.

Љубеновић је и стални играч у изабраној студентској једанаесторци, облачи је дресове београдских репрезентација и био је озбиљна резерва прослављеном Чајковском. Али никада није био ни у чијој сенци, умео је да води себе и против најјачих противника и да полетно изведе „зелени вез“.

М. МИРКОВИЋ

Са Универзитетске конференције Народне технике

Савез за техничко васпитање студената

нова форма рада у ССЈ

С тогинудвadesет делегата представника клубова и друштава, пратило је рад Универзитетске Скупштине Народне Технике 19 децембра 1953.

Извештај је подвукао да су материјалне базе и финансијска средства у протеклој години били главна кочица успешнијег рада. Нека друштва и у таквој ситуацији сопственим снагама подигла су своју материјалну базу на милионске вредности. То су ауто-мото друштво Пољопривредног факултета које својим снагама изграђује гаражу и „Морнар“ — МВЦ које је успособило девет мотора. У протеклој години рад се у друштвима углавном одвијао у усомом техничком образовању, а често пута услед недостатка материјала клубови су животарили без довољне активности. Сарадња са УСС била је недовољна. У неким организацијама Савеза Студената постојало је схватање да рад у клубовима Народне Технике не значи политичку активност чланова Савеза. Није била постављена одређена улога Народне Технике у оквиру организације Удружења Савеза Студената.

Због застарелих форми рада Народне Технике с једне стране и због специфичних услова живота Студентских организација, због посебног организационог састава чланства друштва, родила се идеја о потреби мијењања како организационе форме тако и садржине рада Народне Технике на Универзитету. Дискусије вођене приредној конференцији уредиле су приредно о оснивању Савеза за техничко

васпитање студената. Конференција је овај предлог подржала и усвојила. Савез ће се колективно укључити у УСС као чисто Студентска организација. Циљови свог рада Савез ће проширити из усомог техничког образовања на широк поље борбе за подизање општег културног нивоа и политичког образовања чланова. У односу на програм Народне Технике, Савез ће остати у оквиру њених општих задатака. Ову иницијативу подржали су Централни Одбор Нар. Технике, одбор нар. т. Србије, преко својих представника.

НОВ НАЧИН РУКОВОЂЕЊА

Пракса је показала да функција Универзитетског Одбора Н. Т. није задовољила своје намере. Слаба координација са претставницима друштва, слаб увид у рад клубова Н. Т. били су његове основне слабости. Ради илустрације: Чланови су се писмама позивали на састанке Универзитетског Одбора! Зато ће Савезом руководити новозабрани савет, савјетодавно тијело састављено од претставника свих клубова и друштава. Посебно тијело од председника, подпредседника и секретара претставља координациони орган у раду савеза који ће спроводити одлуке донесене од Савеза.

НОВЕ СМЕРНИЦЕ

Савез за техничко васпитање студената претјече ће своју активност на све чланове УСС и у своје редове укључити што је могуће већи број наставника са Универзитета и Великих Школа. Треба



Проверавају се особине новосаграђене радно лампе